

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.56 P, Fél évre 3.12 P, Egész évre 6.24

Befizetések postacsekken:

„Sylvánia-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„SYLVÁNIA” NYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 54.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 50 fillér. Éves hirdetésnél 10 százalék kedvezményt adunk.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Kötelesség

Kint vakítóan süt a nap, még a vékony vászonruhát is sokallja az ember — kinek jutna eszébe ilyenkor a bunda, a lábzsák, a hőcsizma és a tél egyéb rekvizitumai, amelyek békés nyári álmukat álmodják, körüllegve a molyirtószer csipős illatával? Más esztendőben talán jogos volt ez a tücsökszemlélet — most azonban, amikor az Apokalipsis zord lovasainak patkócsattogására ébredünk nap mint nap, annak a régi igazságnak, hogy „kormányozni annyi, mint előrelátni”, sokkal tágabb értelmezést kell adni. A magyar honvéd kemény lépteit ma még a nap hevétől tüzesre forralt homokon dobbanak, de holnap már reá szakad a nyirkos orosz ősz és a szteppéken akadálytalanul száguldó szelek elhosszítják az első hófelhőket is. Csikorog a zuzvara a bakancs alatt, a hófórgeteg millió apró tüje szurkálja a viharokban kicserzett katonarácot, a jeges szél bebujik a köpeny alá, süpped a láb a hófult kátyukban. Gondolnunk kell már ma, gondoljunk is erre már ma, amikor a kánikula verejtékét töröljük az arcunkról.

Kormányozni annyi, mint előrelátni. Százszorosán igaznak kell lennie ennek és százszorosán igaz is ma, amikor a magyar honvéd kemény keze mindnyájunknak és mindnyájunk tündérországának, Magyarországnak jövőjét és sorsát hordozza a végtelen orosz pusztaságban. A honvédség raktáraiban már ma ott van a könnyű zubbony mellett a bekecs, a szellős ing mellett a prémes mellény, a nyári bakancs mellett a hőcsizma. De... valahogyan úgy hisszük, hogy ez a szeretet és hála, ami minden gondolkodó emberben szükségszerűen benne él a honvéd iránt, jogokat követel a maga számára is. Ha valaki úgy érzi, hogy kötelessége áldozatot hozni azért, akinek a békés életét, a biztonságát, önmagának és családjának védelmét köszönheti, ám teljesítse a kötelességét. De, aki iga-

zán mélyen — magyarul érez, az nem kötelességet említ, hanem jogokat hangoztat. Jogot ahhoz, hogy áldozathozhasson, bár csak milliomodrésnyi áldozatot is azért, aki fiatal életét kínálja az ukrán mezőkön, a Don mentén, a Volga dombjai között. És ehhez a jogunkhoz ragaszkodunk! A honvédnek adhatunk eleget, adhatunk mindent, de sokat nem adhatunk. És ha a raktárakban elegendő is a téli holmi, mi, akik ónáluk milliószer könnyebb körülmények között állunk a hátsó arcvonal posztjain, mi azt akarjuk, hogy a mi bundánk melegítse az északi hóviharban őrtálló honvéd testét, a mi meleg keztünk simogassa meg a kezét, a mi hőcsizmánk tegye biztonságosabbá a lépteit. Adni akarunk

Nem azt, ami a feleslegünk, nemcsak azt, amit nélkülözni tudunk. Azt adjuk, ami hiányozni fog nekünk, amiből csak egy van — ne válogassunk a bundáink között, hanem adjuk oda az egyetlen szőrme kabátunkat, menjen vele a bélelt keztű is, jó lesz magunknak a vékonyabb keztű is, vagy semmi keztű. Csak a valódi áldozat adhatja meg azt az érzést, ami melegítőbb mindennél: a kielégített lelkiismeret érzését. És ha majd áttuj ványadt kabátunkon a város utcáin lopkodó decemberi szél, vagy megborzongunk vékony gunyáinkban a mezők hajnali hidegében, gondoljunk arra, akit a bundánk, a bekecsünk melegít. És bizonyosan nem fogunk fájni.

A jó közigazgatás fontossága

Kállay Miklós miniszterelnök látogatást tett Zalaegerszezen és ez alkalommal beszédet mondott, amelyben kitért számos, nemzetünket érdeklő kérdésre. Főleg a háborúval kapcsolatos gazdasági kérdésekkel foglalkozott a miniszterelnök, azokra a problémákra és mindannyiunk lelkében élő kérdésekre adott választ, amelyek a háborús nehézségekkel küzdő és a mindennapi élet gondjaival elfoglalt magyar kisembert foglalkoztatják.

Minden országban, tehát nálunk is a kormány egyik legfontosabb gondja és feladatai: a helyes szociális politika megvalósítása, azaz a dolgozó néprétegek, a kisemberek anyagi helyzetének javítása, megsegítése. Helyesen állapította meg erre vonatkozólag a zalai beszédében a miniszterelnök, hogy a szociális kérdések legjobb megoldása: a jó állami közigazgatás. Tekintetbe kell vennünk azt, hogy az ország területe az utóbbi években örvendetes módon és jelentős mértékben megnagyobbodott, de

ezenkívül a háborús idők megsokasították az állami közigazgatás feladatait. Ezek a szempontok feltétlenül szükségessé teszik a magyar közigazgatás gyökeres átalakítását. A legfőbb szempont az, hogy a közigazgatásnak közel kell jutnia az egyes emberhez, alkalmazkodnia kell a helyi viszonyokhoz, ami különösen a nemzetiségek által lakott vidékeken fontos, de emellett természetesen mindig örködni kell az állami élet egysége felett, hogy közigazgatásunkban mindenkor a magyar szellem érvényesüljön. Ezt a célt szolgálja a belügyminiszternek a közigazgatási reformra vonatkozólag kidolgozott javaslata, de ugyancsak ennek a célnak az érdekében fogják alakítani a földművelésügyi igazgatást is, mert tényleg lehetetlen állapot az, hogy egy háromszáz pengős tenyészállat-segély például háromszor járja meg Budapestet, amíg eljut a faluba.

Elsősorban a gazdaközönseget, de a többi termelőréteget is ma főként az árszínvonal kérdése érinti. A gazdák azt

panaszolják, hogy a kormány nem emelte a buza árát, a fogyasztóközönységnek pedig az a panassa, hogy sok árut nem a hivatalos áron kap, hanem csak zúgforgalomban, azaz feketén jut hozzá. A gazdáknak tudomásul kell venniük, hogy a buzaár felemelése nem javított volna a helyzetükön, mert a magasabb buzaár a tisztviselői fizetések, az ipari munkabérek, az adók emelését jelentette volna s így egyáltalában drágulási fogamatot indított volna el. A kormány segített a gazdákon azzal, hogy felemelte a tej- és a hizott sertés árát, s ezzel arra akarta gazdákat ösztökélni, hogy a fáradságosabb termeléssel a nemzet számára több értéket termeljenek. A gazdáknak tekintetbe kell venniük, hogy a mai időkben nem az a jó gazda, aki sokat akar keresni, hanem, aki minél többet termel!

Az árszínvonal kérdésében a kormány arra törekszik, hogy az ipari árakat a mezőgazdaságiakkal lehetőleg összehangba hozza. Az iparnak és a kereskedelemnek a mai rendkívüli időkben a legkisebb haszonnal kell megelégednie, éppen ezért az illetékes kormányzati szervek a gyári és kereskedelmi árakat újból átvizsgálják.

Tudatában van a kormány annak, hogy a legnehezebb helyzetben azok a mezőgazdasági munkások, gazdasági cselédek és kisemberek vannak, akik terményben kapják keresetüket, miután a buza árát a kormány maximálta. Éppen ezért a kormány gondoskodni kíván arról, hogy ezek a ráutalt rétegek minél olcsóbban jussanak a szükséges lábbelihez és ruházati cikkekhöz. Október 15-éig 350 ezer pár olcsó bakancs fog e kisemberek részére elkészülni, ezenkívül forgalomba kerül kétmillió pár tipuscipő, négyszáz ezer méter gyapjuszövet és egymillió méter flanel. Ezek az olcsó ruházati cikkek kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó kisembereknek fognak olcsó áron jutni.

A közellátás terén legfontosabb feladatnak jelölte ki a

miniszterelnök a fekete piac kiirtását, azaz a megszállt árak túllépésére irányuló törekvését leküzdését. A zugforgalom ellen tehát a kormány a legerősebb eszközökkel fog fellépni, hogy mindenkinek az egyenlő igazság alapján jusson rendelkezésünkre álló javakból.

Kormányrendelet az ipari növények jövő évi kötelező termeléséről

A hivatalos lap vasárnapi száma közölte a 4730—1942. M. E. számú kormányrendeletet, amely már most intézkedik az ipari növények kötelező termeléséről az 1942—43. gazdasági évben. A rendelettervezet a gazdák kívánságainak figyelembevételével készült, fontosabb rendelkezési a következők:

Minden olyan gazdálkodó, aki 15 kat. holdnál nagyobb szántóföldi művelés alatt álló ingatlonon gazdálkodik, szántóföldi területének 7 százalékán köteles ipari növényt termelni. A kötelező termelés kiterjed a napraforgóra, olajlenre, szójababra, ricinusra, rostlenre, kenderre, repcére. Ezek helyett természetesen mák, takarmánynyrtok, őszilip, esetleg gomborka és perilla is. Az eddigi termelőkre kötelező még a cukorrépa és dohány termelése is, ezek a növények azonban nincsenek bent a hét százalékban.

A rendelet megállapítja azokat a területeket, amelyeken az egyes felsorolt ipari növényeket termelni kell. Lehetővé teszi azonban, hogy a kijelölt ipari növények helyett az olyan gazdák, akik egyéb ipari növényeket szívesebben termesztenek, ezeket választhatják, viszont ilyen esetre esetén a gazdáknak valamivel nagyobb területen kell ipari növényt termelnie.

Bár a kormány a kötelező termesztés százalékos arányát felemelte, az új rendelet mégis lényegesen kedvezőbb a gazdáknak nézve, mint a múlt gazdasági évben érvényes rendelet volt.

A vetőmagellátás körül a múltban tapasztalt nehézségeket a rendelet kiküszöbölte.

A jövőben is a szerződéses termelők kataszteri holdanként 50 pengő termelési előlegre tarthatnak igényt. Lényeges további kedvezményt jelent azonban a termesztésre kötelezetteknek az, hogy a kormány minden olyan gazdának, aki szerződés mellett napraforgót, olajlent, szójaba-

bot, ricinust, rostlent és kenderet termel, hatósági áron biztosít kat. holdanként 30 kg.

péti sói és a jövőben is biztosít a kormány a szerződéses termelőknek olajpogácsát.

Miklós cár mellszobrát szolgáltatta be a fémgyűjtőnek egy nyiregyházi hadirokkant

Befejeződtek a nyiregyházi vasnapok.

Kiemelkedő eredménnyel zárult a nyiregyházi vasnap, amelyen a hatóságok, a levették és város lakosságának minden rétege közreműködött a nagymennyiségű vas- és fémhulladék gyűjtésében. A nyiregyházi vasnapokon érdekes és kedves esemény is történt. Még az első világháborúban egy jekaterinoszlávi hadi kórházba került lábsebével Turnai Béla őrvezető. A hadikórház kertjében, amely egy régi cári orosz iskolában volt, a magyar katona egy 40 cm. magasságú Miklós cár mellszobrát talált. Az érdekes háborús emléket azóta magánál

őrizte otthon és most, amikor Nyiregyházán is megtartották a vasnapokat, hazafias kötelességének tartotta, hogy a régi „zsákmányt“ a Fémgyűjtőnek beszolgáltassa.

Miklós cár világháborús mellszobra tehát most helyet kap a régi és új háborús trófeák között, amelyek a vasnapok során felszínre kerültek.

Augusztus 26-án Székesfehérváron kezdődnek a vasnapok, amelyek egyébként az ország falvaiban is nagy lendülettel és egyre emelkedő eredménnyel folynak, de nagyon szép menynyiségben.

Több törvényhatóság területén elrendelték a sertéspestis elleni kötelező védőoltást

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter az elmúlt évben ingyenes állami oltóanyaggal nagyarányú oltásokat végeztetett. Ennek a széleskörű propagandának hatása sokkal több sertést oltottak, mint bármely más évben és ennek tudható be, hogy a sertéspestis által okozott veszteségek sohasem voltak olyan alacsonyok, mint a múlt évben.

A veszteségek további csökkentéséhez fűződő nemzetgazdasági és közéleti érde-

kekre tekintettel a mezőgazdaságfejlesztési program keretében már ezidén elrendelte a földművelésügyi miniszter egyes törvényhatóságokban (Abauj-Torna és Bereg, Csanád-Arad-Torontál k. e. e., Fejér és Maros-Torda vármegyékben és Kassa, Marosvásárhely és Székesfehérvár thj. városokban) a sertéspestis elleni kötelező oltás bevezetését. A szegényebb sorsúak sertését állami ingyenes oltóanyaggal fogják beoltani.

Vitamin források

Az ország jelenlegi gyümölcsfaállománya közel 50 millió darab. A rosszminőségű, régi gyümölcsfajták kicserélése és az elemi csapások következtében kipusztult fák miatt 20 millió fa átültetéséről kell gondoskodni. Kiterjesztik a gyümölcsfák törzskönyvezését, a termelőket mintegy 150 törzskönyvező egyesületben tömörítik, 50 törzsgyümölcsös létesül. A zöldségtermelés fokozására árkedvezményrel palántákat és vetőmagvakat osztanak ki. Fokozzák a primörök termelését. A törvényjavaslat munkaterve alapján hűtőházakat, gyümölcs-tárolókat és aszalókat építenek.

Vajna Béla kamarai h. igazgató ismertette a földművelésügyi miniszteriumnak a gyümölcsértékesítés előmozdítása érdekében a közelmúltban tett intézkedéseit. A gyümölcs-, zöldség- és főzelékek friss és feldolgozott állapotban való értékesítésére megfelelő egyezményeket kötöttünk Németországgal, Svájcjal, Svédországgal és Finnországgal, a protektorátus felé pedig kompenzációs megállapodás alapján bonyolítják le az exportot. Marosvásárhelyen, Kecskeméten, Kolozsváron és Győrött hűtőházakat építenek és számos gyümölcsösomagoló létesül az ország több részén.

Szigoru rendelet készül a zsidábujtatók ellen

Varga József kereskedelmi és ipariügyi miniszter a szakértők bevonásával már kidolgozta azt a rendelettervezetet, amely gátat vet az utóbbi időben már szinte túltengő látszatalkalmazásoknak és szinleges ipariüzéseknek.

A zsidóörvény értelmében zsidó nem kaphat iparjogosítványt mindaddig, amíg a zsidó ipariüzők száma a hatszázalékos országos arányszám alá nem esik. A törvénynek ezt a rendelkezését egyesek úgy igyekeztek kijátszani, hogy keresztény alkalmazottjuk nevére vállaltak iparigazolványt és a keresztény alkalmazottat tüntették fel, mint tulajdonképeni ipariüzőt, de egyébként minden maradt a régiiben. Az ilyen visszaélések ellen tartalmaz szigorú megtorló intézkedéseket a kereskedelmi és ipari kormány rendelete.

Amennyiben beigazolódik, hogy szinleges ipariüzésről van szó, úgy az ilyen üzletet haladéktalanul becsukja a hatóság. Az ilyen üzlet árukészletét a rendelet szerint elfogják kobozni és igénybeveszi a hatóság az üzlethelyiséget vagy telepeit és azt más igénylőnek adja át. Külön büntetéssel sújtják nemcsak a volt zsidó tulajdonost, de elsősorban azt, aki odaadta magát szinleges ipariüzésre és amint mondani szokták „strómanként“ szerepel.

A törvényes rendelkezések szigorú betartását egyrészt az iparhatóságok fogják ellenőrizni és ugyancsak hivatalból végzik a felülvizsgálatot és az ellenőrzést a kereskedelmi és iparkamarák. A hatóságok el vannak készülve arra, hogy különböző feljelentések érkeznek majd hozzájuk a rendelet megjelenése után. A névtelen feljelentéseket a hatóságok, az iparfelügyelők azonban papírkosárba dobják.

Hírek szerint a napokban jelenik meg a kereskedelemügyi miniszternek a szinleges ipariüzés ellen irányuló rendelete és a rendelet megjelenésével egyidejűleg a különböző iparhatóságok és közületek is megkapják a végrehajtási utasítást is, amely a rendeletben foglalt alkalmazását előírja.

A nyakönyvi hírek

Születtek: Hegedűs Lajos és neje Gábor Ilona leánya Róza ref.

Házasságot kötöttek: Biró Sándor és Dobó Eszter

Elhaltak: Udvari Lászlóné K. Kiss Eszter 70 éves ref., Csikós Róza Zsuzsanna 18 éves ref., Vatai Sándorné Icsa Lidia 63 éves ref.

HIREK

Mindnyájunkon segít a Magyar Vöröskereszt! A Vöröskereszt Gyomai Fiókja a harctéren küzdő hős honvédeink és azok hozzátartozóinak felsegélyezésére f. évi augusztus hó 16-án vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az Erzsébet-ligetben nagyszabású népünnepélyt este pedig 8 órai kezdettel ugyanott műsoros táncmulatságot rendez, melyre Gyoma község közönségét hazafias tisztelettel meghívja. Belépődíj a népünnepélyre tetszés szerint, a műsoros estre személyenként 1 P, családjegy 3 személyre 2.50 P, Táncos- és diákjegy 50 fillér. Mindenki ott legyen. Támogassuk adományainkkal a Magyar Vöröskeresztet, mert hazánkat szolgáljuk vele.

A földmivelésügyi miniszter újabb segélynyújtása az oroszhegyi tüzkárosultaknak. Bánffy Dániel báró földmivelésügyi miniszter az oroszhegyi tüzkárosultaknak kiosztott ekéken kívül további segélyképpen elrendelte, hogy az elpusztult takarmánykészletek pótlására haladéktalanul 2000 métermázsa szénát juttassanak a tüzkárt szenvedett gazdáknak. A szénának a helyszinre való szállítása augusztus 10 én kezdődött. A tűzvész során elpusztult 1000 darab gyümölcsfa pótlására ez év őszén 800 darab szilvafa- és 200 darab almafaoltványt osztanak ki ingyenesen. A földmivelésügyi miniszter rendkívüli fahasználatot engedélyezett az oroszhegyi közbirtokosság által a károsultak részére felajánlott 1500 köbméter épülelfa kitermeléséhez, az elpusztult gazdasági felszerelések pótlására pedig további segítséget nyújt.

Gondosan kell rakni a szalmakazlakat. A háborus viszonyok szükségessé teszik, hogy készleteinkkel takarékosan gazdálkodjunk. Nemcsak a gazdának, de az egész országnak is érdeke, hogy a most folyó cséplési munkálatok után a szalmát azonnal kazlakba rakják. A kazlakat gondosan kell befejezni és lekötöni, hogy azokban az eső vagy a szél kárt ne tehesen. Ahol megvan rá a lehetőség, helyesebb a szalmát pajtákba, csüökbe, vagy szalmatartókba rakni. Tekintettel az egész országban mutatózó takarmányhiányra, a gazdák a tavaszi szalmát ne használják fel almózásra, hanem kizárólag csak takarmányozásra.

A Magyar Föld heti képeslap képekkel és érdekes cikkekkkel jelen meg. A magyar falu képes lapja, mely gazdasági cikkekből számol be. Továbbá elbeszéléseket, verset, kisgazdák szakcikkeit, piaci és vásári árakat és rendeleteket találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körut 7.

Öthónapos kereskedelmi tanfolyamot nyit Budapesten, VIII., Vas utca 11. szám alatt a Baross Szövetség oly ifjak és leányok számára, akik a polgári iskola negyedik osztályát sikerrel elvégezték, de hosszabb ideig tartó tanulmányokat valamely oknál fogva nem folytathatnak. A tanfolyamon részt vehetnek középiskolában érettségizett fiúk és leányok is. 17 éven aluliak nem vehetnek részt a tanfolyamon. Tantárgyak: kereskedelmi és jogi alapismeretek, magyar kereskedelmi levelezés, könyvvitel, kereskedelmi és politikai számtan, gyorsírás, gépirás. Az előadások f. évi október 1-én kezdődnek és délután 3-tól 7-ig lesznek. Beirási díj 30 P. Tandíj 100 P, mely havi 20 pengős részletekben is fizethető. A beiratásnál benyújtandó a születési anyakönyvi kivonat és az iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány.

Kötelező a repcetermelés Hollandiában. Hollandiában a háborus viszonyok következtében erősen csökkent a zsirtermelés. A zsirellátás terén mutatkozó hiányt olajmagvak termelésével kívánják kiegyenlíteni és ezért a repce termelését kötelezővé tették. A repce termelésre alkalmas területek tulajdonosait arra kötelezték, hogy vetésterületüknek 8 százalékát repcével vessék be.

Felvétel a debreceni egyetemre. A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem hit-, jog- és állam-, orvos-, bölcsészettudományi, ennek matematikai és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1942—43. tanév I. félévére szeptember hó 1—15 én estig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember hó 16—20-ig, rectori engedéllyel szeptember 21—30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz címzetten 1942 augusztus hó 1 és 31 közt kell benyújtani. Eredeti okiratok szükségesek. A dékáni hivatalok csak közzelgő felszerelt kérvényeket fogadnak el. Akik tandíjmentességért folyamodnak, kérelmüket a illetékes karhoz 1942 szeptember 1-ig nyújtják be. Ürlapok az illetékes dékáni hivatalban kaphatók. Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlöny 1942 június 24-iki számában, s felvilágosítást nyújt a rectori hivatal. Az egyetemen férfi és női internátusk működnek. Erre nézve az internátus, illetőleg kollégium igazgatósága nyújt részletes tájékoztatást.

Német és olasz tengeri és légi kötelékek egy erősen biztosított angol hajókaravánt szórtak szét a Földközi-tengeren.

Odollal kezdjük a napot,

mert a száj és a fogak ezer veszély között egész napon át munkában vannak. Az ODOL-fogpép a fogakat tisztán és egészségben tartja és a száját felfrissíti. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet.

ODOL

fogpép

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

A Szózat éneklése tárgyában. Egyes énekkarok a Szózatot a könnyebb énekelhetőség kedvéért Vörösmarthy eredeti szövegének megváltoztatásával éneklék. Ezek a szövegmodosítások sokszor annyira lényegbe vágóak, hogy nemzeti hitvallásunk értelmének eltorzítására vezetnek. Az első versszak utolsó sorát például így éneklék: Itt éléd és meghalnod kell. A hasonló visszasságok elkerülése végett elrendelték, hogy a Szózat énekes előadásában Vörösmarthy szövegét változatlanul meg kell hagyni s azt értelemzavaró hozzá toldásokkal kiegészíteni nem szabad. Tehát rendes éneklése: „Itt éléd, halnod kell“.

Mivel nyitnak a pesti színházak. A készülő új színházi eseményekről, a nyár érdekességeiről számos érdekes fényképes beszámolót közöl a Délibáb legújabb száma. A színházi képes hetilap a legfrissebb kullisszámögötti pletykák, magyar írók remek elbeszélései, riportok, gazdag filmrovat, divat rovat, rejtvények, humor, tökéletes képes heti rádióműsor és rengeteg szebbnél szebb kép ez a Délibáb legújabb száma. A legszebb színházi hetilap egyben a legolcsóbb is, mert a ára csak 20 fillér.

Bajor Gizi balatonföldvári pihenéséről. Fedák Sári évadnyitó bevoulásáról, Lázár Mária tihanyi nyaralásáról, Sennyei Vera balaton-

lelei fürdőzéséről hoz képes beszámolókat a Színházi Magazin új száma. Szelezky Zita fotográfiákban válaszol Szentgyörgyi Elvirának. Érdekes Szörényi Éva eljegyzési képe és az Új Magyar Színházi megnyitásáról készült felvételek. Vasi ezuttal a sztárokkal rendez nagy riportot. Ujszerű rejtvényrovat, vicclap és szindarab díszítik az új számot, melynek melléklete a Kis Magazin.

Részség ellen insulin. Egy előkelő külföldi orvostani intézetben beható kísérletek folynak abban az irányban, hogy a részség állapotát insulin-befecskendezéssel szüntessék meg. — ez az érdekes hír olvasható Tolnai Világlapja — legújabb számában. A vérszegény gyógyítása. A legjobb magyar írók szép novelláin, a szórakoztató és ismeret-terjesztő cikkek során és a közkedvelt rovatokon kívül száz kép található a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma csak 24 fillér.

Ifjuságunk kedvelt repülőlapjának, az „Ifju Repülő“-nek most megjelent augusztusi száma a lezajlott nagysikerű országos repülő modelverseny jegyében jelenik meg. A Jánossy István főszervező vezetésével szerkesztett „Ifju Repülő“ új számának ára 30 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivataltól (VII., Király utca 93.) kérjen.

Érdekes,...

hogy az első bankjegyeket a kínaiak időszámításuk 2800 évében hozták forgalomba. Ezek a bankjegyek már sok tekintetben hasonlítottak a mai bankjegyekre, amennyiben feltüntették a kibocsátó bank nevét, a kibocsátás időpontját, a kibocsátást elrendelő pénzügyi főtitkár nevével, az értékét számban és írásban egyaránt megadták és meg voltak számozva. Szélükön a következő felírás volt olvasható: „Termeljél, ha tudsz, és kiadásaidban légy takarékos”. Papírjuk eperfa-rostból készült. Az első kínai bankjegyek egyetlen példányát a szentpétervári múzeum őrzi.

hogy Plinius jelentése szerint Cirus perzsa királynak volt a világon a legjobb emlékezőtehetsége. Cirus állítólag minden katonáját nevével tudta szólítani.

hogy a gyászruha színe nem mindenütt és nem mindig volt fekete. A kínaiak gyászszíne például fehér, a törököké kék, az egyiptomiaké sárga, a francia királyoké lila, a francia királynőké gesztenyebarna volt, a római nők pedig a császárság korában fehérben gyásztak.

hogy az i betű pontja az olasz újság megállapítása szerint 0.01 milligrammot nyom. Eszerint egy gramm tintával 100.000 i-re lehet pontot tenni.

hogy a Mars hőmérséklete délen átlagosan 15 fok a fagyponthoz, éjjel pedig 30—40 fok fagyponthoz alatt.

hogy a nyírfa kergét kőben szegény vidékeken sokszor utkésztésre használják, mivel gyantában való gazdagsága következtében az enyészetnek igen sokáig ellendül.

hogy az óceánok még a partoktól 800—1000 kilométer távolságban is apró rovaroktól nyüzsgenek, éppen úgy mint a szárazföld kisebb-nagyobb állóvizéi és folyói. Ezeknek a rovaroknak szaporodását sokáig nem tudták megmagyarázni, míg legújabbán sikerült megállapítani, hogy vándormadarak lehullott tollaira rakják petéiket.

hogy a csigák a növényi mérgekkel szemben teljesen érzéketlenek. Az ismeretes mérges növények és mérges gombák mindenesetre nem ártanak nekik.

hogy Tutenkamen arany szarkofágját, amelyet eddig a kairói Egyiptomi Múzeum pincéjében őrztek, a fenyegető légiveszélyre való tekintettel, a kairói nemzeti bank különlegesen kiépített pincéjébe szállították. (MN)

Hirdessen

lapunkban!

Apollo Mozgó Gyoma.

Augusztus 15

szombat

Spencer Tracy és Hedy Lamarr:

AZ ASSZONY, AZ ORVOS ÉS A HARMADIK

Romantikus társadalmi filmregény a Metro filmgyár nagyujdosága.

Augusztus 16—17

vasárnap—hétfő

Simor Erzs, Földényi László, Hidvéghy Valéria,
Dajbukát Ilona, Pethes Ferenc:

Akit elkap az ár

Az első igazi, nagysikerű magyar kémifilm. Kémek—ellenkémek.
Nemzetközi szélhámósok. Izgalom, szerelem a kémkedés szolgálatában.
Magyar Világhíradó.

Augusztus 19

szerda

Páger Antal, Gordon Zita, Ráday Imre,
Rajnay Gábor és Komár Julia:

Évforduló

Izgalmas, megrázó emberi történet. Könny, mosoly, fájdalom, öröm.
A legművészebb magyar film.
UFA világhíradó.

A Máv. nyári menetrendje.

Gyomáról a következő vonatok indulnak:

2.41	órákor	személy	Békéscsabára
3.42	"	motor	Nagyváradra
5.24	"	motor	Szolnokon át csatlakozás Budapestre
6.37	"	motor	Békéscsabán át csatlakozás Gyulára
8.57	"	gyors	Budapestre
11.10	"	motor	Nagyváradon át csatlakozás Debrecenbe
14.31	"	motor	Vésztőre csatlakozás Kőtegyán—Gyula
15.01	"	személy	Budapestre
18.31	"	gyors	Békéscsabára, csatlakozás Szeged—Gyula felé
18.32	"	motor	Mezőtúron át Szarvasig
18.41	"	motor	Nagyváradra
20.12	"	motor	Békéscsabára.

Gyomára a következő vonatok érkeznek:

2.31	órákor	személy	Budapestről
5.14	"	személy	Békéscsabáról
6.27	"	motor	Szarvasról Mezőtúron át
6.55	"	motor	Nagyváradról
8.56	"	gyors	Békéscsabáról
14.13	"	motor	Nagyváradról
14.51	"	személy	Gyuláról Békéscsabán át
18.00	"	motor	Nagyváradról
18.26	"	motor	Gyuláról Békéscsabán át
18.31	"	gyors	Budapestről
20.07	"	motor	Budapestről
23.27	"	motor	Vésztőről

Berlinben Göbbels német birodalmi miniszter mondotta: „A zsidóknak nincs joguk, hogy közöttünk egyenrangú polgár szerepében tevékenykedjenek. Ha az utcán az üzletek előtt, a közlekedési eszközökön megszólalnak, nyomban el kell némitani őket, nemcsak azért, mert elvben soha sincs igazuk, hanem azért is mert, zsidók és zsidóknak nincs szavuk a gyülekezletben“.

A vadászati tilalmi idők megváltoztatása. A földművelésügyi miniszter a következő vadászati évadra a múlt évi vadászati tilalmi időszakokat kisebb

mértékben megváltoztatta. A szarvastehén és szarvasborjú vadászatának idejét 15 nappal, február 15-ig meghosszabbította, valamint a vadászközönség kívánalmait méltányolva a mezei nyúl vadászatának kezdetét 15 nappal előbbre helyezte, úgy, hogy az idén már október hó 15-től lehet nyúlra vadászni. A elmúlt tél folyamán nagy pusztulást szenvedett fácánállomány védelmének érdekében a fácánok vadászati idejének változatlanul hagyása mellett a fácántyúk vadászatát egy hónapra — decemberre — korlátozta.

ENDRÓDI MOZI

1942 aug. 15—16-án, szombaton
N. B. A. napján 5—7—9 drakor,
vasárnap 3—5—7—9 órákor.

Mozi szezon megnyitó
nagy magyar filmje!

BOB HERCEG

Operett.

Főszereplők: Szilassy László, Simor
Erzsi, Bilicsi Tivadar.

E kedves operett romantikus hangulata ma is régi erővel fogja meg a szíveket. Tréfáin mulatunk, érzékeny jelenetein meghatódunk és a zenéjében gyönyörködünk.

A műsor kiegészítve.

Vigjáték és UFA híradókkal.

MEGHÍVÓ.

A Gyomai Testadók Köre 1942. évi augusztus hó 18-án, pontosan este 8 órai kezdettel az Iparos Otthonban lévő Club helyiségében részleges tisztújítással egybekötött rendkívüli közgyűlést tart, melyre tagjait ezuttal is meghívja. Az elnökség tekintettel a tárgysorozatban felütemelt, valamint az egyesület érdekében folytatandó egyéb ügyek letárgyalására a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri.

Tárgysorozat:

1. Ügyvezető-elnök beszámolója az elmúlt 1941/42 bajnoki szezonról és az ezzel kapcsolatos fontosabb eseményekről.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés
4. Részleges tisztújítás megejtése.
5. Esetleges indítványok.

ELNÖKSÉG.

Publikáció

10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 f.

MŰTRÁGYA ELŐJEGYZÉS!

Szuperfoszfát műtrágyára előjegyzéseket felvesszünk. Tekintettel arra, hogy a műtrágyából csak kötött mennyiség áll rendelkezésünkre, így ajánlatos a szükséges mennyiség mielőbbi lejegyzése. — Előjegyzéseket Wagner Márton Fiai cégnél kell bejelenteni. Péti Sós már kapható.

Két egymásbanyiló szoba és konyha kiadó, esetleg üzlet és műhely helyiségnek is megfelelő. Érdeklődni lehet Rákóczi utca 3 szám alatt. 2-2

Takarításért lakást adok gyermektelen házaspárnak, vagy egyedülálló nőnek. A Légóalmi Liga hivatali helyisége takarításáért pedig havi bért fizetnek. Jelenkezni lehet Lovas Zoltánnál.

Zöld Dánielné női-szabó tanuló-leányt felvesz. Jelenkezni lehet Lehel utca 13 szám alatt. 2-2

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a szegedi állami csemetekert összes szőlő- és gyümölcs-oltványai nálam megrendelhetők özv. Vass Andrásné dohánkyisárus. 2

Szerkesztésért és kiadásért felel:
WAGNER MÁRTON.

Készült a könyvnyomtatás 501-ik esztendejében a Sylvánia könyvnyomdában Gyomán, felelős vezető: Teket Sándor.